

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ХРАНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2016. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-09-16-1-549/17

Сарајево, јуни 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ.....	4
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ.....	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	7
1.	Увод.....	7
2.	Реализација ранијих препорука.....	7
3.	Систем интерних контрола.....	8
4.	Буџет и извјештавање.....	9
5.	Извршење буџета.....	9
6.	Биланс стања.....	9
7.	Јавне набавке.....	10
8.	Приходи.....	10
9.	Коментари.....	11
	Прилози.....	11

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за безбједност хране (у даљем тексту: Агенција)** за 2016. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Агенције не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију у оквиру финансијске ревизије проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Агенција руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.² Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

² Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2016. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Сарајево, 14.06.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Одлуком Савјета министара БиХ³, а на основу Закона о храни⁴, основана је Агенција као самостална управна организација. Агенција је основана у циљу обезбјеђења сигурности хране и хране за животиње, вршења научних и стручно-техничких послова и примјене међународних конвенција и међународних споразума из подручја безбједности хране за животиње обавезујућих за БиХ. Агенција је надлежна за:

- процјену ризика, у циљу постизања високог нивоа заштите живота и здравља људи, а коју обавља у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко дистрикта;
- обавјештавање о ризику у циљу добијања правовремених, поузданих, објективних и разумљивих информација о опасностима везаним за храну;
- управљање ризиком који обезбјеђује превентивне и контролне мјере у циљу смањења, уклањања или избјегавања ризика за здравље људи при употреби хране;
- предлагање прописа из домена хигијене и здравствене исправности хране и хране за животиње, квалитета хране приликом стављања на тржиште, увоза и извоза хране;
- издавање допуштења за стављање на тржиште нове хране.

Законом дефинисана тијела Агенције су: Управни одбор, Савјетодавно вијеће, Научни савјет и научни одбор. Агенцијом управља директор у сарадњи са замјеником директора и секретаром. Директор и замјеник директора именовани су на период од четири године, почев од 01.01.2016. године.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Агенције за 2015. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Агенција је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у ревизорском извјештају за 2015. годину.

Увидом у предузете активности, те освртом на реализацију датих препорука, утврдили смо сљедеће:

³ Службени гласник БиХ број 22/05

⁴ Службени гласник БиХ број 50/04

2.1. Реализоване препоруке

- Агенција проактивно реагује на развој и успостављање система финансијског управљања и контроле. Благовремено предузима све активности у складу са стандардима унутрашње контроле;
- Агенција је контактирала Министарство финансија и трезора БиХ у вези с начином евидентирања трошкова мобилних телефона и уз прибављено мишљење наставила исплату кроз ИСФУ систем.

3. Систем интерних контрола

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији који је на снази још од 2006. године. Агенција је у складу са Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁵, уз претходно прибављена мишљења, у децембру доставила Приједлог правилника о унутрашњој организацији Савјету министара на усвајање.

Правилником о унутрашњој организацији Агенције, уређен је начин рада и руковођења Агенцијом, те опис радних мјеста службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 49 извршилаца, а на 31.12.2016. године у Агенцији су била запослена 33 лица. Буџетом за 2016. годину планирано је 38 запослених.

Финансијско управљање и контрола: Агенција је, у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ, имплементирала систем финансијског управљања и контроле и наставила са развојем истог. Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2016. годину благовремено је доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁶ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁷, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ. С обзиром на то да наведена Јединица у 2016. години није била успостављена, Агенција је тек у мају 2017. године потписала Споразум о вршењу функције интерне ревизије и Повељу интерне ревизије са руководиоцем јединице интерне ревизије.

⁵ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁶ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁷ Службени гласник БиХ, број 49/12

4. Буџет и извјештавање

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину⁸, Агенцији су одобрена средства у износу од 1.644.000 КМ, од чега је за текуће издатке одобрено 1.638.000 КМ, а за капиталне издатке 6.000 КМ. Буџет је одобрен на основу пројекције од 38 запослених лица. Агенција током године није имала промјена намјенске структуре одобрених средстава.

Годишње финансијске извјештаје за 2016. годину Агенција је сачинила и доставила надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Такође, Агенција је сачинила Годишњи извјештај о реализацији Плана и програма рада који је Савјет министара БиХ разматрао и усвојио 28. марта 2017. године.

5. Извршење буџета

У Годишњем финансијском извјештају Агенције за 2016. годину, исказани су расходи у износу од 1.327.126 КМ, што у односу на одобрени буџет у износу од 1.644.000 КМ представља остварење од 81%. Нереализована средства у износу од 316.774 КМ највећим дијелом односе се на издатке за уговорене услуге, тачније, значајније одступање реализације средстава од планиране вриједности средстава је на позицији издатака за рад управних и надзорних одбора и других тијела. Разлог одступања је смањење накнаде за рад члановима управног одбора за 50% у односу на раније исплаћивану накнаду. Одлуком Савјета министара БиХ именован је Управни одбор Агенције, који броји 15 чланова. Мјесечна накнада за рад управног одбора је 250 КМ за предсједника и по 200 КМ за чланове.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (917.284 КМ), накнаде запослених (137.481 КМ), издатке за медицинске и лабораторијске услуге (77.264 КМ), нето издатке за рад комисија (39.900 КМ) те нето накнаде за рад чланова Управног одбора Агенције (32.476 КМ).

Преглед расхода буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

6. Биланс стања

Актива Агенције се односи на готовину и краткорочна потраживања (7.736 КМ) и стална средства исказана по садашњој вриједности (69.577 КМ). Пасива се односи на краткорочне текуће обавезе (105.171 КМ) и изворе средстава (69.577 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6.1. Попис средстава и обавеза

Агенција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2016. године. Пописна комисија је сачинила извјештај о извршеном попису, који је 15.02.2017. године усвојило руководство Агенције. Комисија је

⁸ Службени гласник БиХ, број 101/15

констатовала да стварно стање средстава и обавеза утврђено пописом одговара књиговодственом. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак сталних средстава.

Међутим, Агенција је у децембру два пута вршила и ванредан попис средстава због провалних крађа у службеним просторијама. О наведеном Агенција је благовремено обавијестила полицијску управу, која је сачинила записник. Проведеним пописима комисија је констатовала мањак сталних средстава (20 комада) садашње вриједности 2.340 КМ. Набавна вриједност отуђених средстава износила је 30.797 КМ. Агенција је на основу приједлога комисија за ванредне пописе и донесених одлука извршила искњижавање отуђене имовине. Поред отуђене опреме, Агенцији су приликом провалне крађе отуђена и новчана средства из благајне (3.250 КМ), која су евидентирана на conto сумњива и спорна потраживања.

С обзиром на то да је и у јануару 2017. године, по трећи пут, извршена провала у службене просторије Агенције, које се налазе у објекту заједничких институција БиХ у Мостару, директор је сачинио информацију о извршеним провалама и исту проследио Савјету министара БиХ, Министарству безбједности БиХ, Служби за заједничке послове институција БиХ те Министарству финансија и трезора БиХ. Достављену информацију Савјет министара је разматрао 22.03.2017. године и обавијестио Агенцију да ће се могућност физичког обезбјеђења и видеоназора просторија Агенције настојати ријешити са Службом за заједничке послове институција БиХ.

7. Јавне набавке

У складу са расположивим средствима, Агенција је донијела План јавних набавки за 2016. годину који је током године једном усклађиван. Одлуком директора за сваку појединачну набавку формира се комисија за избор најповољнијег добављача. Према подацима евидентираним у Извјештају о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора по врсти поступка и предмету набавки (систем е-Набавке), Агенција је у 2016. години закључила уговоре укупне вриједности 133.885 КМ. Један уговор закључен је на основуведеног отвореног поступка, два по проведеним конкурентским поступцима, док су остали поступци набавке, мање вриједности, вршени путем директног споразума. Преглед реализације закључених уговора/оквирних споразума објављен је на web страници Агенције.

8. Приходи

У Годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 10.015 КМ. Агенција приходе остварује на основу издавања рјешења за стављање на тржиште генетски модификоване хране за животиње и издавања рјешења о признавању природне минералне, природне изворске или стоне воде која се ставља на тржиште у Босни и Херцеговини.

9. Коментари

Агенција је у остављеном року доставила допис у коме нас је обавијестила да нема коментара на садржај Нацрта извјештаја.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа, Павловић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Ива Зељко, ревизор, с.р.

Лутвија Шрндић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2016. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2016. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2016. годину

Агенција за безбједност хране БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	1.638.000	0	1.638.000	1.321.196	81
Бруто плате и накнаде	1.068.000		1.068.000	917.284	86
Накнаде трошкова запослених	191.000		191.000	137.481	72
Путни трошкови	31.000		31.000	22.869	74
Издаци телефонских и пошт.услуга	24.000		24.000	16.895	70
Издаци за енергију и ком.услуге	7.000		7.000	1.167	17
Набавка материјала	19.000		19.000	11.083	58
Издаци за услуге превоза и горива	14.000		14.000	10.451	75
Унајмљивање имовине и опреме	3.000		3.000	2.583	86
Издаци за текуће одржавање	25.000		25.000	9.058	36
Издаци за осигурање	5.000		5.000	4.027	81
Уговорене и друге посебне услуге	251.000		251.000	188.298	75
2. Капитални издаци	6.000	0	6.000	5.931	99
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	6.000		6.000	5.931	99
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
Укупно (1+2+3+4+5)	1.644.000	0	1.644.000	1.327.126	81

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2017. године.

Директор:
mr sci. Džemil Hajrić

Биланс стања на 31.12.2016. године

Агенција за безбједност хране БиХ

Табела II

Опис	31.12.2015.	31.12.2016.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	7.523	7.736	103
Новчана средства	4.436	892	20
Краткорочна потраживања	3.088	3.594	116
Краткорочни пласмани		3.250	
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	126.947	69.577	55
Стална средства	739.802	714.935	97
Исправка вриједности	612.855	645.359	105
Неотписана вриједност сталних средстава	126.947	69.577	55
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	134.470	77.313	57

3. Краткорочне обавезе и разграничења	108.060	105.171	97
Краткорочне текуће обавезе	12.171	20.582	169
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	95.889	84.589	88
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	126.947	69.577	55
Извори средстава	126.947	69.577	55
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	235.007	174.747	74
------------------------------	----------------	----------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2017. године.

Директор:
mr sci. Džemil Hajrić

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2016. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ број 101/15) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 25.05.2017. године

Директор:

Џемил Хајрић